

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Quomodo se habeat ad fiduciam. 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

non est ¶ microkindynos, id est, pro parvis periclitans: sed est * megalokyndinos, id est, pro magnis periculis periclitans. Et Seneca dicit in libro ¶ de quatuor virtutibus, Eris magnanimus, si pericula nec appetas vt temerarius, nec formides vt timidus. Nam nil timidum facit animum, nisi reprehensibilis vitæ conscientia.

¶ micro-kindynos.
* megalokyndynos.

Ad tertium dicendum, quòd malum in quantum huiusmodi fugiendum est. Quòd autem contra ipsum sit persistendum, est per accidens, in quantum scilicet oportet sustinere mala ad conseruationem bonorum. Sed bonum de se est appetendum: & quòd ab eo refugiatur non est nisi per accidens, in quantum scilicet existimatur excedere facultatem desiderantis. Semper autem quòd per se est, potius est quàm illud quòd est per accidens. Et ideo magis repugnat firmitati animi arduum in malis quàm arduum in bonis: & ideo principalior est virtus fortitudinis quàm magnanimitatis. Licet enim bonum sit simpliciter principalius quàm malum, malum tamen est principalius quantum ad hoc.

¶ in e. de Magnanim. in fi. illius.

ARTIC. VI.

Vtrum fiducia pertineat ad magnanimitatem?

AD sextum sic proceditur. Videtur, quòd fiducia non pertineat ad magnanimitatem. Potest enim aliquis habere fiduciam non solum de seipso, sed etiam de alio: secundum illud secundæ ad Corinth. 3. Fiduciam autem talem habemus per Christum Iesum ad Deum: non quòd sufficientes simus cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis. Sed hoc videtur esse contra rationem magnanimitatis. Ergo fiducia ad magnanimitatem non pertinet.

648
supra q. 128. cor. Et 3. dis. 33. q. 3. a. 3. q. 1. co.

¶ 2 Præterea, fiducia videtur esse timori opposita: secundum illud Isaia 12. Fiducialiter agam & non timebo. Sed carere timore magis pertinet ad fortitudinem. Ergo & fiducia magis ad fortitudinem pertinet, quàm ad magnanimitatem.

F 2 ¶ 3 Præ-

¶ 3 Præterea, Præmium non debetur nisi virtuti. Sed fiduciæ debetur præmium. Dicitur enim ad Heb. 3. quod nos sumus domus Christi, si fiduciam & gloriam spei vsque in finem firmam retineamus. Ergo fiducia est quædam virtus distincta à magnanimitate.

Quod etiam videtur per hoc quod Macrobius * eam magnanimitati condiuidit.

SED contra est, quod Tullius † in sua rhetorica videtur ponere fiduciam loco magnanimitatis, vt supra dictum est *.

RESPONDEO dicendum, quod nomen fiduciæ ex fide assumptum esse videtur. Ad fidem autem pertinet aliquid, & alicui credere. Pertinet autem fiducia ad spem, secundum illud Iob. 11. Habebis fiduciam proposita tibi spe. Et ideo nomen fiduciæ hoc principaliter significare videtur, quod aliquis spem promittentis. Sed quia fides etiam dicitur opinio vehemens, contingit autem aliquid vehementer opinari non solum ex eo quod est ab alio dictum, sed etiam ex hoc quod est in alio consideratum: inde est quod fiducia etiam potest dici, qua aliquis spem alicuius rei concipit ex aliquo considerato: quandoque quidem in seipso, puta, cum aliquis videns se sanum, confidit se diu victurum: quandoque autem in alio, puta, cum aliquis considerans alium amicum suum esse & potentem, fiduciam habet adiuuari ab eo. Dicitur est autem supra *, quod magnanimitas proprie est circa spem alicuius ardui. Et ideo quia fiducia importat quoddam robur spei, proueniens ex aliqua consideratione, quæ facit vehementem opinionem de bono assequendo: inde est quod fiducia ad magnanimitatem pertinet.

a. 1. ad 2
arg.

li 4. c. 3.
declinan
do ad fi.
ed. 5.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut Philosophi dicit in quarto * Ethicor. ad magnanimum pertinet nullo indigere: quia hoc deficientis est. Hoc tamen debet intelligi secundum modum humanum: vnde addit, vel vix. Hoc est enim supra hominem, vt omnino

no nullo indigeat. Indiget enim omnis homo, primo quidem diuino auxilio: secundo autem etiam auxilio humano, quia homo est naturaliter animal sociale, eo quod sibi non sufficit ad vitam. In quantum ergo indiget alijs, sic ad magnanimum pertinet ut habeat fiduciam de alijs: quia hoc etiam ad excellentiam hominis pertinet, quod habeat alios in promptu, qui eum possint iuuare. In quantum autem ipse aliquid potest, in tantum ad magnanimitatem pertinet fiducia quam habet de seipso.

Ad secundum dicendum, quod sicut supra dictum est*, cum de passionibus ageretur, spes quidem directe opponitur desperationi, quæ est circa idem obiectum, scilicet circa bonum. Sed secundum obiectorum contrarietatem opponitur timori, cuius obiectum est malum. Fiducia autem quoddam robor spei importat: & ideo opponitur timori, sicut & spes. Sed quia fortitudo proprie firmat hominem circa mala, magnanimitas autem circa prosecutionem bonorum: inde est quod fiducia magis proprie pertinet ad magnanimitatem, quam ad fortitudinem. Sed quia spes causat audaciam, quæ pertinet ad fortitudinem: inde est quod fiducia ex consequenti ad fortitudinem pertinet.

Ad tertium dicendum, quod fiducia, ut dictum est, importat quandam modum spei. Est enim fiducia spes roborata ex aliqua firma opinione. Modus autem adhibitus alicui affectioni, potest pertinere ad commendationem ipsius actus, ut ex hoc sit meritorius: non tamen ex hoc determinatur ad speciem virtutis, sed ex materia. Et ideo fiducia non potest proprie loquendo nominare aliquam virtutem, sed potest nominare conditionem virtutis. Et propter hoc numeratur inter partes fortitudinis: non quasi virtus adiuncta, nisi secundum quod accipitur pro magnanimitate à Tullio †; sed sicut pars integralis, ut dictum est*.

1.2. q. 23
2.2. et 3.
q. 40.
ar. 4.

in co. ar.

† loc. cit.
in argu.
Sed contra
* q. 128.
ar. 1.